

Ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία

Για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία 2006/66/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης προέκυψαν οι περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Ηλεκτρικές Στήλες και Συσσωρευτές) Κανονισμοί του 2009 (Κ.Δ.Π.125/2009), σύμφωνα με τους οποίους, ανάμεσα σε άλλα, οι εισαγωγείς μπαταριών οφείλουν να συμμετέχουν σε σύστημα το οποίο θα αναλαμβάνει την κατάλληλη διαχείριση των αποβλήτων αυτών με ελάχιστα ποσοστά συλλογής 25% μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2012 και 45% μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2016.

Σύμφωνα με τους κανονισμούς αυτούς, απαγορεύεται η διάθεση αποβλήτων μπαταριών σε χώρους υγειονομικής ταφής ή η αποτέφρωσή τους. Ταυτόχρονα, απαγορεύεται η είσοδος στην αγορά μπαταριών που περιέχουν περισσότερο από 0,0005% υδράργυρο (Hg), 0,002% κάδμιο (Cd) και 0,004% μόλυβδο (Pb). Το σύμβολο του διαγεγραμμένου κάδου, καθώς και το χημικό σύμβολο με την περιεκτικότητα στο αντίστοιχο μέταλλο πρέπει να αναγράφονται με ευδιάκριτο, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο τρόπο σε κάθε μπαταρία που εισάγεται στη Δημοκρατία.

Οι υποχρεώσεις των παραγωγών και των εισαγωγέων

Με βάση το Άρθρο 11 των Περί Αποβλήτων Νόμο (Ν. 185(Ι) 2011) και τον Κανονισμό 7 των Κ.Δ.Π.125/2009 για τη Διαχείριση Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών, οι παραγωγοί ή οι οικονομικοί φορείς εκμετάλλευσης, δηλαδή οι εισαγωγείς, οφείλουν να εφαρμόζουν την αρχή «της ευθύνης του παραγωγού». Σύμφωνα με την αρχή αυτή, ο παραγωγός του προϊόντος έχει την πλήρη ευθύνη για τη δημιουργία ενός συστήματος διασφάλισης της διαχείρισης των αποβλήτων που προκύπτουν από τα προϊόντα που βάζει στην αγορά καθώς και για τη χρηματοδότηση του συστήματος αυτού.

Τα συστήματα διαχείρισης πρέπει να:

1. Καθιστούν δυνατή για τους τελικούς χρήστες την απόρριψη αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών ή συσσωρευτών σε προσβάσιμα σημεία συλλογής, χωρίς απαίτηση τελών.
2. Ανακτούν και ανακυκλώνουν συγκεκριμένα ποσοστά από τα είδη αυτά στο τέλος της ωφέλιμης ζωής τους, όταν δηλαδή γίνουν απόβλητα.
3. Διασφαλίζουν τη συλλογή μπαταριών με ορθές διαδικασίες.
4. Φροντίζουν τη σωστή και ασφαλή προσωρινή αποθήκευση των υλικών.
5. Διευθετούν την εξαγωγή των υλικών σε αδειοδοτημένες μονάδες για διαλογή και ανακύκλωση.
6. Ενημερώνουν το κοινό για την ανάγκη διαχωρισμού και ανακύκλωσης των μπαταριών και για το δίκτυο συλλογής.
7. Ετοιμάζουν και υποβάλλουν αναφορές προς το κράτος και το κοινό.

Αυτή την υποχρέωση, οι παραγωγοί, μπορούν να την αναλάβουν με ένα από τους δύο πιο κάτω τρόπους:

- i. Με τη δημιουργία και έγκριση από την αρμόδια αρχή (Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος) ατομικού συστήματος διαχείρισης των δικών τους αποβλήτων.
- ii. Με τη συμμετοχή σε Συλλογικά Συστήματα Διαχείρισης αυτών των αποβλήτων, τα οποία επίσης εγκρίνονται από τον αρμόδιο υπουργό.

Στο παρόν στάδιο, υπάρχει ένα αδειοδοτημένο συλλογικό σύστημα υπό τον οργανισμό ΑΦΗΣ Κύπρος Λτδ. (www.afiscyprus.com.cy, τηλ: 7000 2347).

Για περισσότερες πληροφορίες:
Αθηνά Παπαναστασίου
Τ.: 22408937 Φ.: 22774945
e-mail: apapanastasiou@environment.moa.gov.cy
www.moa.gov.cy/environment

ΓΤΠ 218/2014-1000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Zavallis Litho Ltd

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ανακύκλωση Μπαταριών Οικιακού Τύπου

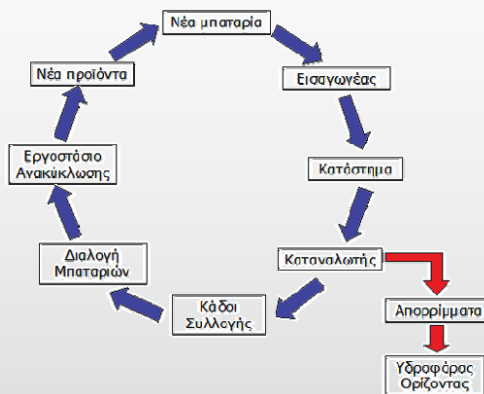

Τυπώθηκε σε χαρτί στο οποίο έχει απονεμηθεί
το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα EU Ecolabel για το γραφικό χαρτί.

Ο κύκλος ζωής των μπαταριών

Οι μπαταρίες αποτελούν ηλεκτροχημικές συσκευές οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να μετατρέψουν τη χημική ενέργεια σε ηλεκτρική, για την παροχή ενέργειας σε ηλεκτρονικές συσκευές. Η ανάγκη για χρήση μπαταριών στα νοικοκυριά αυξάνεται όλο και περισσότερο. Το μέσο άτομο έχει στην κατοχή του περίπου δύο μπαταρίες τύπου κουμπί και δέκα κανονικές μπαταρίες (A, AA, AAA, C, D, 9V κ.λπ), ανά πάσα στιγμή. Από αυτές, οι οκτώ απορρίπτονται κάθε έτος. Πάνω από 10 δισεκατομμύρια μπαταρίες παράγονται κάθε χρόνο στη γη.

Όπως κάθε προϊόν, έτσι και οι μπαταρίες έχουν ένα συγκεκριμένο κύκλο ζωής, ο οποίος ξεκινάει από το εργοστάσιο κατασκευής τους και μέσω του καταναλωτή καταλήγει στην ανακύκλωση για ανάκτηση πολύτιμων υλών. Όταν αδειάσει μια μπαταρία, αν αντί να πάει για ανακύκλωση καταλήξει στα σκουπίδια, τότε διακόπτεται ο κύκλος ζωής της και χάνονται έτσι πολύτιμες πρώτες ύλες και συνεπώς και ενέργεια. Εκτός από αυτό, κάποια επικίνδυνα στοιχεία της μπορούν να περάσουν στον υδροφόρο ορίζοντα με αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον. Η διαδικασία της ανακύκλωσης συνεχίζει τον κύκλο ζωής μιας μπαταρίας και έτσι ανακτώνται πολλά στοιχεία της, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή νέων μπαταριών ή άλλων προϊόντων.

Γιατί ανακύκλωση μπαταριών;

Η ανακύκλωση μπαταριών γίνεται για:

- Προστασία του περιβάλλοντος και αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών.
- Μείωση του όγκου των απορριμμάτων τα οποία καταλήγουν στους Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ).
- Εξοικονόμηση πρώτων υλών και ενέργειας.
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ανακύκλωση μπαταριών γίνεται σε όλες τις χώρες της Ευρώπης.

Οι μπαταρίες περιέχουν βαρέα μέταλλα όπως υδράργυρο, μόλυβδο, κάδμιο και νικέλιο, που μπορούν να υποβαθμίσουν το περιβάλλον όταν απορρίπτονται ανεξέλεγκτα.

Η ανεξέλεγκτη απόρριψη μπαταριών μπορεί να έχει τις ακόλουθες επιπτώσεις στο περιβάλλον:

- Ρύπανση υπόγειων και επιφανειακών νερών (λίμνες, ποταμοί, θάλασσα).
- Ρύπανση εδάφους στους χώρους ταφής στερεών αποβλήτων από βαρέα μέταλλα (π.χ μόλυβδο, κάδμιο) και οξέα που μπορούν να διαπεράσουν και να υποβαθμίσουν τα νερά, και το περιβάλλον γενικότερα.
- Πρόκληση εγκαυμάτων στα μάτια και στο δέρμα από τα διαβρωτικά, ισχυρά οξέα τα οποία περιέχουν.

Αν και οι μπαταρίες αποτελούν μόνον το 0,2% του όγκου των απορριμμάτων, από αυτές προέρχεται το 20% των τοξικών ουσιών των απορριμμάτων.

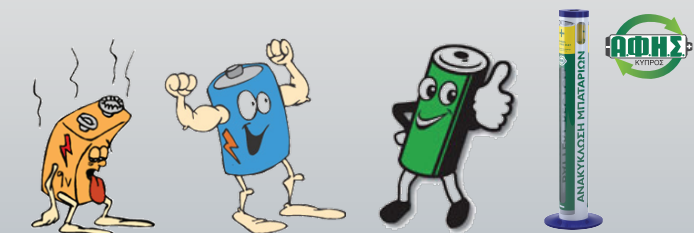
Οι μπαταρίες ξηρού τύπου συμβάλλουν στο 88% περίπου του συνολικού υδραργύρου και στο 50% του καδμίου που βρίσκονται στο ρεύμα των αστικών στερεών αποβλήτων. Κατά την ανεξέλεγκτη καύση των αποβλήτων αυτών, ορισμένα βαρέα μέταλλα όπως ο υδράργυρος εξατμίζονται και διαφεύγουν στην ατμόσφαιρα.

Αναγκαιότητα μείωσης της παραγωγής αποβλήτων μπαταριών

Το πρώτο βήμα για τη μείωση της παραγωγής των αποβλήτων αυτών είναι η πρόληψη. Ξεκινώντας με την πρόληψη, μειώνεται η δημιουργία δυνητικά επικίνδυνων υπολειμμάτων αποβλήτων. Τα μέτρα που ακολουθούν βοηθούν στην αποφυγή δημιουργίας αποβλήτων μπαταριών οικιακού τύπου:

1. Αποφυγή χρήσης μπαταριών, όσο είναι δυνατό, χρησιμοποιώντας συσκευές που δουλεύουν με ρεύμα ή χρησιμοποιώντας χειροκίνητες συσκευές οι οποίες λειτουργούν χωρίς τη χρήση μπαταριών.
2. Έλεγχος κατά πόσο ήδη υπάρχουν καινούριες μπαταρίες στο σπίτι πριν την αγορά νέων.
3. Προτίμηση σε μπαταρίες με λιγότερο υδράργυρο και άλλα βαρέα μέταλλα.
4. Προτίμηση ηλιακών μπαταριών όπου αυτές είναι διαθέσιμες. Φορτίζονται με το φως του ήλιου και είναι επαναχρησιμοποιήσιμες.
5. Χρήση επαναφορτιζόμενων μπαταριών για μερικές ανάγκες, έχοντας όμως υπόψη ότι και αυτές περιέχουν βαρέα μέταλλα όπως το νικέλιο και το κάδμιο.
6. Ανακύκλωση μπαταριών, μόνο αν είναι βέβαιο ότι έχουν εξαντληθεί.

Ποιες μπαταρίες μπορώ να πετάξω στον κάδο ανακύκλωσης μπαταριών;

Όλες οι μπαταρίες μέχρι 2 kg μπορούν να απορριφθούν σε οποιοδήποτε σημείο υπάρχουν οι ειδικοί κάδοι του συλλογικού συστήματος ΑΦΗΣ Κύπρου. (καταστήματα τηλεπικοινωνιών και ηλεκτρικών, εμπορικά κέντρα, υπεραγορές, εμπορικά καταστήματα, σχολεία, δημόσια κτήρια, υποκαταστήματα τραπεζών).